

(א) [לעיל ז: נא:]; (ב) ס"ה, (ג) ס"ה, (ד) ס"ה וי' תימא,

הגהות הב"ח

(א) גבי רב חסדא אליבא דרב דמיא שני וכו' שתי אחיות (יתומות) מ"מ וי"ב ס"ה אין זה: (ב) רש"י ד"ה הא קנייה וכו' דיקא אבתרה הס"ד:

תיטיב גביה ממה נפשך דהא אחרונה לא פסלה לה עליה דאס שמינן קנייות אין האחרונה פוסלת הראשונה דאין אחר ציאה כלום ואס זו ו' (קנייה) וזו אינה קנייה אינן זרות זו לזו אלא חדא קנייה ומשוירת וחדא ספק. ומדבר שמעינן דחרשת היא הקנייה והמשוירת

וקטנה ספק משום הכי תלא חרשת בגט דלמא קטנה קנייה היא לגמרי ועדיפא מחרשת ופסלה לה חלינתה עליה: **הא קנייה היא.** ותו ליכא זיקא (ג) אבתרייהא: נכרית **צעלמא** **היא.** ולא פסלה לה חלינת קטנה: (ו) (וליעמוד) **קטנה אמאי סמפין וסתולן.** ישאנה מתחלה ותשגז אלזו ממה נפשך: **חרשת צמאי סיפוק.** הא לאו בת חלינת היא ורב תקנתא לתרייהו קתני. ואי קשיא מתניתין דקתני צא על הקטנה וחזר וצא על החרשת פסל את הקטנה ואמאי פסלה הואיל ונסבה דירשא תיפוק חרשת בגט וקטנה תיטיב גביה ממה נפשך כדאמרן ואיכא תקנתא לתרייהו תרינן מתניתין משום גזירה דלמא אחי למיבעל חרשת דירשא והכי נמי מתרין לה דצרייתא לקמן: **דדקא סתפין כו'.** חרשת קנייה ומשוירת קטנה חרשה ואינה קנייה: **מת צעלה של קטנה חרשה ויולא בגט.** דזיקת קטנה אסרתה עליו דחרשת קנייה ומשוירת וקטנה שמה קנייה לגמרי והוא לה חרשת אחות וזקוקתו: **קטנה סלא בגט.** דזיקת חרשת אחותה אסרתה שמה קטנה אינה קנייה כלל והוא כמפסות וחרשת קנייה ומשוירת והוא לה אשתו אחות וזקוקתו: **וחרשה אסורה לעולם.** לכונסה אי אפשר שמה קטנה קנייה היא וזו אחות גרושתו ואין זקוקה לו ואפילו מתה קטנה אחר כך ופקע איסור אחות אשה אסורה משום אשת אח הואיל וצעתה נפילה נפטרה ממנו וצחלינה אי אפשר דלזו בת חלינה היא: **ואס עבר וצא על החרשת.** אחר שגירש הקטנה נותן לה גט והותרה לשוק ממה נפשך אי קטנה קנייה הואי נפקא לה הך מרישא

משום אחות אשה והך כניסה זנות צעלמא היא ואי קטנה לאו קנייה היא שפיר ייבס: **אמאי נותן לה גט והותרה.** הא איכא למימר דלמא חרשת קנייה היא לגמרי ואחיו וזקוקה לו וקטנה לא דחיא לה דקנייה ומשוירת היא וציאתה ציאה פסולה שהרי אחות אשה במקלח היא וציאה פסולה לא פטרה מייבוס וזריכה גט לציאתה וחלינה לזיקתו וחרשת לאו בת חלינה היא: **ר' נחמיה.** בפרק ר"ג (לעיל דף ז:): **ישומות.** משום קטנה נקט: **נאסרו שמינן עליו.** אע"ג דקטנה מדינא לא מיפסלה עליה משום ציאה דחרשת ממה נפשך אי קטנה קנייה ליכא מידי בתר ציאתה ואי לאו קנייה היא נכרית צעלמא היא אפ"ה אסורה דמפרש לקמן משום גזירה דלמא אחי למיבעל איכא ובעל חרשת דירשא וציאת קטנה פסלה לה דשמא קנייה היא כולה ואחי למימר נמי תיטיב חרשת גביה: **חרשת יוליא בגט.** ושריא ממה נפשך אי קטנה קנייה היא מיפטר חרשת דציאתה דקטנה ואי לאו קנייה היא פטורה דציאה דידה: **קטנה סמפין כו'.** דמפרש טעמא: **אי אמרת צעלמא.** ירשא גבי אחיות דקתני אס צא על החרשת נותן לה גט והותרה משום דחרשת קנייה ומשוירת וקטנה קנייה ואינה קנייה וממה נפשך חרשת בתר גיטא מיפטר אס משום אחות אשה אי משום יבוסה שהיא בתיבא שאחותה לא היתה קנייה אלא אי הוה אמרין איכא קטנה קנייה היא ומשוירת וחרשת ספק תו לא מיפטר חרשת בגט דלמא קנייה היא ולא נפקא משום אחות אשה שקנין אחותה הקטנה משוירת וציאתה נמי לא מיפטר דציאה פסולה היא שהרי אחות אשתו היא ומתני' רבנן היא. ומש"כ קתני סיפא גבי נכרית קטנה ציאה חלינה ואע"ג דממה נפשך ציאתה בתיבא הואי וגיטא גט גמור משום גזירה דלמא קדים ובעל חרשת דירשא ואחי למימר נמי מרייהו ליפקו בגט וקטנה שהיא אחרונה לא סגי לה בגיטא דלמא קנייה היא ורמא קמיה דלא איפטר חרשת מחרשת המשוירת וציאה דידה נמי לא מיפטר דציאה פסולה היא דקס עליה בציסור שני בתים: **אלא אי אמרת קטנה קנייה ומשוירת.** וחרשת ספק ומרישא דקתני צמאי חלינה צמאי חלינה דלמא חרשת אחרונה קנייה כולה ופסלה לה עליונה אלא בגיטא חסיגי לה דציאה עומה פוטרתה דציאה כשרה היא ואי נמי חסיגי לה פסולה משום דקיימא זיקת חרשת דאיכא למימר קנייה לגמרי הא א"ר נחמיה ציאה פסולה פטרה: **מרישא נמי.** גבי אחיות: **ש"מ דרבנן היא.** דקתני גבי מת צעלה של חרשת אס צא על החרשת נותן לה גט והותרה נותן לה גט וצא על הקטנה נותן לה גט וצא על הקטנה דקתני קטנה תמתין ולא קתני אס צא על הקטנה נותן לה גט והותרה אלמא רבנן היא ומש"כ לא נפקא בגט דציאתה פסולה דחרשת קנייה במקלח וזו אסורה משום אחות אשה ומייבוס לא מדחיא דלמא קטנה קנייה כולה וקנין משוירת דלמא לא דחי לה: **דלית לה סקנא דהייסורא.** דקתני צה וחרשת אסורה לעולם: **מתני' לא**

בית שמאי פרק שלשה עשר יבמות

קיא.

תוס' חד מקמאי

מקמא דשמעת' חרשת קנייה ומשוירת קטנה קנייה ואינה קנייה והא דתנן חרשת וקטנה בא יבם על הקטנה וחזר וצא על החרשת או שבא אחיו על הקטנה פוסל את הקטנה דבין הוא דלא פסל הקטנה ממ"נ אי קטנה קנייה היא אין ביאת האח ביאה כלום ואי לאו קנייה היא נכרית בעלמא קא נסיב. אלא להכי פסל את הקטנה שהיא ראשונה דלמא קדים ובעל חרשת דירשא: תניא ב' אחים נשואים ב' אחיות קטנה וחרשת מת בעלה דקטנה חרשת יוצא' בגט וקטנה תמתין עד שתגדיל ותחלוץ מת בעלה של חרשת קטנה יוצאה בגט וחרשת אסורה לעולם ואם בא על חרשת נותן לה גט והותרה אלמא חרשת קנייה ומשוירת וקטנה קנייה ואינה קנייה (ה) וה"ל ביאת קטנה ביאה פסולה ולא (פגניה) [פטר]ה:

(א) נראה דל"ל דאי אמרת חרשת קנייה ואינה קנייה וכו' ה"ל ציאה דחרשת ציאה פסולה ולא פטרה.

תיתיב גביה ממה נפשך. פירש צונטרס ואי קשיא מתני' הצי על הקטנה ואחר כך צא על החרשת פסל את הקטנה ואמאי לא אמר תיטיב גביה הקטנה ממה נפשך אי קנייה היא קנייה היא ואי לא נכרית צעלמא היא ומיך דגורין דלמא בעל חרשת דירשא דלמא נכרית צעלמא ואס צא על הקטנה נותן לה גט והותרה ואמאי לא גורין צא על החרשת נותן לה חרשת אטו מת צעלה של קטנה וצא עליה דלא משתריא בגט אלא בחלינה דציאה פסולה לא פטרה כי היכי דגורין צמא' ושמה כיון שלא היה תקנתא לחרשת לא רזו לאוסרה איסור עולם:

הויא צה ביאה פסולה וצא פטרה. וא"ת המינח לעיל פרק ר"ג (דף ז:): **דציאה פסולה לא פטרה דגורין ציאה אחר הגט אטו פטרה אחר חלינה אצל הכא מלי משא איכא וי"ל דהכא נמי אי פטרה אמרי דציאת חרשת ציאה כשירה היא ואע"פ שהיא אחר ציאת הקטנה ואחי לאחלופי בגדולה שאחר צא על הגדולה יחזור ויצא על אחותה: לאמר**

היא הא נפקא משום אחות אשה אי לאו קנייה שפיר מיבם אלא אי אמרת חרשת קנייה ואינה קטנה קטנה קנייה ומשוירת כי בא על חרשת אמאי נותן גט והותרה הויא ליה ביאה פסולה וביאה פסולה לא פטרה הא מני רבי נחמיה היא דאמר ביאה פסולה פוטרת מחליצה אי רבי נחמיה אימא סיפא מי שהיה נשוי שתי יתומות קטנה וחרשת ומת בא יבם על הקטנה וחזר ובא על החרשת או שבא אחיו על החרשת נאסרו שתיהן עליו כיצד תקנתן חרשת יוצאת בגט וקטנה תמתין עד שתגדיל ותחלוץ אי אמרת בשלמא חרשת קנייה ומשוירת קטנה קנייה ואינה קנייה ורבנן היא משום הכי תמתין עד שתגדיל ותחלוץ דלמא קדים ובעל חרשת ברישא והויא ליה ביאה דקטנה ביאה פסולה אלא אי אמרת רבי נחמיה הא אמר ביאה פסולה פטרה אלא שמע מינה רבנן היא ש"מ אמר רב אשי מרישא נמי שמע מינה דרבנן היא דקתני אס בא על החרשת נותן לה גט והותרה ולא קתני אס בא על הקטנה נותן לה גט והותרה אי משום הא לא איריא חרשת דלית לה תקנתא דהיתירא קתני תקנתא דאיסורא קטנה דאית לה תקנתא דהיתירא לא תני תקנתא דאיסורא: **מתני' מי שהיה נשוי לשתי יתומות קטנות ומת ובא יבם על הראשונה וחזר ובא על השניה או שבא אחיו על השניה לא**

משום אחות אשה והך כניסה זנות צעלמא היא ואי קטנה לאו קנייה היא שפיר ייבס: **אמאי נותן לה גט והותרה.** הא איכא למימר דלמא חרשת קנייה היא לגמרי ואחיו וזקוקה לו וקטנה לא דחיא לה דקנייה ומשוירת היא וציאתה ציאה פסולה שהרי אחות אשה במקלח היא וציאה פסולה לא פטרה מייבוס וזריכה גט לציאתה וחלינה לזיקתו וחרשת לאו בת חלינה היא: **ר' נחמיה.** בפרק ר"ג (לעיל דף ז:): **ישומות.** משום קטנה נקט: **נאסרו שמינן עליו.** אע"ג דקטנה מדינא לא מיפסלה עליה משום ציאה דחרשת ממה נפשך אי קטנה קנייה ליכא מידי בתר ציאתה ואי לאו קנייה היא נכרית צעלמא היא אפ"ה אסורה דמפרש לקמן משום גזירה דלמא אחי למיבעל איכא ובעל חרשת דירשא וציאת קטנה פסלה לה דשמא קנייה היא כולה ואחי למימר נמי תיטיב חרשת גביה: **חרשת יוליא בגט.** ושריא ממה נפשך אי קטנה קנייה היא מיפטר חרשת דציאתה דקטנה ואי לאו קנייה היא פטורה דציאה דידה: **קטנה סמפין כו'.** דמפרש טעמא: **אי אמרת צעלמא.** ירשא גבי אחיות דקתני אס צא על החרשת נותן לה גט והותרה משום דחרשת קנייה ומשוירת וקטנה קנייה ואינה קנייה וממה נפשך חרשת בתר גיטא מיפטר אס משום אחות אשה אי משום יבוסה שהיא בתיבא שאחותה לא היתה קנייה אלא אי הוה אמרין איכא קטנה קנייה היא ומשוירת וחרשת ספק תו לא מיפטר חרשת בגט דלמא קנייה היא ולא נפקא משום אחות אשה שקנין אחותה הקטנה משוירת וציאתה נמי לא מיפטר דציאה פסולה היא שהרי אחות אשתו היא ומתני' רבנן היא. ומש"כ קתני סיפא גבי נכרית קטנה ציאה חלינה ואע"ג דממה נפשך ציאתה בתיבא הואי וגיטא גט גמור משום גזירה דלמא קדים ובעל חרשת דירשא ואחי למימר נמי מרייהו ליפקו בגט וקטנה שהיא אחרונה לא סגי לה בגיטא דלמא קנייה היא ורמא קמיה דלא איפטר חרשת מחרשת המשוירת וציאה דידה נמי לא מיפטר דציאה פסולה היא דקס עליה בציסור שני בתים: **אלא אי אמרת קטנה קנייה ומשוירת.** וחרשת ספק ומרישא דקתני צמאי חלינה צמאי חלינה דלמא חרשת אחרונה קנייה כולה ופסלה לה עליונה אלא בגיטא חסיגי לה דציאה עומה פוטרתה דציאה כשרה היא ואי נמי חסיגי לה פסולה משום דקיימא זיקת חרשת דאיכא למימר קנייה לגמרי הא א"ר נחמיה ציאה פסולה פטרה: **מרישא נמי.** גבי אחיות: **ש"מ דרבנן היא.** דקתני גבי מת צעלה של חרשת אס צא על החרשת נותן לה גט והותרה נותן לה גט וצא על הקטנה נותן לה גט וצא על הקטנה דקתני קטנה תמתין ולא קתני אס צא על הקטנה נותן לה גט והותרה אלמא רבנן היא ומש"כ לא נפקא בגט דציאתה פסולה דחרשת קנייה במקלח וזו אסורה משום אחות אשה ומייבוס לא מדחיא דלמא קטנה קנייה כולה וקנין משוירת דלמא לא דחי לה: **דלית לה סקנא דהייסורא.** דקתני צה וחרשת אסורה לעולם: **מתני' לא**